

*Nieuwe regeling van het kwekersrecht alsmede van het
verkeer met teeltmateriaal van landbouw-
en tuinbouwgewassen*
(Zaaizaad- en Plantgoedwet)

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET

Nr. 9

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is een nieuwe regeling van het kwekersrecht, alsmede van het verkeer met teeltmateriaal van landbouw- en tuinbouwgewassen vast te stellen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I

Begripsbepalingen

Artikel 1. Deze wet verstaat onder:

- „Onze Minister”: Onze Minister van Landbouw en Visserij;
- „de Raad”: De Raad voor het Kwekersrecht, genoemd in artikel 6;
- „Unie”: het Verdrag tot bescherming van kweekprodukten, gesloten te Parijs op 2 december 1961;
- „Unie-Staat”: een Staat, welke deel uitmaakt van de Unie.

Artikel 2.

Deze wet verstaat onder:

- „ras”: een tot een cultuurgewas behorende groep van planten, die voor cultuuroeleinden als een zelfstandige eenheid wordt beschouwd;
- „teeltmateriaal”: planten en plantendelen, welke bestemd zijn om door middel van uitplant, uitzaai of op andere wijze voor de teelt van gewassen te dienen;
- „verhandelen”: te koop aanbieden, verkopen en afleveren;
- „in het verkeer brengen”: voor de eerste maal verhandelen.

Artikel 3. 1. Waar in deze wet wordt gesproken van landbouwgewassen, worden daaronder mede begrepen:

- a. blauwmaanzaad (*Papaver somniferum* L.), gele mosterd (*Sinapis alba* L.), karwij (*Carum carvi* L.) en witte klaver (*Trifolium repens* L.);
- b. de rassen van *erwt* (*Pisum Sativum* L.), *mais* (*Zea mays* L.), *raap* (*Brassica campestris* L. var. *rapa* (L.) Hartm.), *ramenas* (*Raphanus sativus* L. var. *niger* (Mill.) Pers.), *stamboon* (*Phaseolus vulgaris* L.) en *wortel* (*Daucus carota* L.), welke niet ingevolge het tweede lid onder de tuinbouwgewassen worden begrepen.

2. Waar in deze wet wordt gesproken van tuinbouwgewassen worden daaronder mede begrepen:

- a. van *erwt* de rassen, welke in aanmerking komen om uitsluitend of overwegend te worden geteeld om vers te worden geogst voor menselijke consumptie;
- b. van *mais* de rassen van *pofmais* en *suikermis*;

c. van raap en ramenas de rassen, welke in aanmerking komen om uitsluitend of overwegend te worden geteeld voor menselijke consumptie;

d. van stamboom de rassen, welke in aanmerking komen om uitsluitend of overwegend te worden geteeld om vers te worden geoogst;

e. van wortel de rassen van rode wortel.

3. Voorts worden onder de tuinbouwgewassen begrepen:

a. de rassen van landbouwgewassen, welke in aanmerking komen om uitsluitend of overwegend voor sierdoeleinden te worden geteeld;

b. de bosbouwgewassen.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kan ten aanzien van andere dan in de vorige leden genoemde cultuurgewassen, rassen of groepen van rassen worden bepaald, dat zij voor de toepassing van deze wet als landbouwgewas dan wel als tuinbouwgewas worden beschouwd.

Artikel 4. 1. Deze wet verstaat onder „oorsprongmateriaal”: teeltmateriaal van een ras, dat door middel van daarop gerichte instandhoudingsarbeid de grootst mogelijke waarborgen biedt, dat de hoedanigheden van het ras in de nateelt behouden blijven.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kan ten aanzien van een cultuurgewas nader worden vastgesteld, welke categorieën teeltmateriaal al dan niet als oorsprongmateriaal zullen worden aangemerkt.

HOOFDSTUK II

Het Nederlands Rassenregister en de Raad voor het Kwekersrecht

Artikel 5. 1. Er is een register, dat bestemd is voor de inschrijving van groepen van planten, waarvan is vastgesteld, dat het rassen zijn. Het register is openbaar en draagt de naam van Nederlands Rassenregister.

2. De inrichting van het Nederlands Rassenregister wordt bij of krachtens algemene maatregel van bestuur geregeld.

Artikel 6. 1. Er is een Raad voor het Kwekersrecht bestaande uit:

- a. een Centrale Afdeling;
- b. een Afdeling Landbouwgewassen;
- c. een Afdeling Tuinbouwgewassen;
- d. een Afdeling van Beroep.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen bij de afdelingen onderafdelingen worden ingesteld.

Artikel 7. 1. In de Raad hebben zitting:

- a. een voorzitter;
- b. drie vice-voorzitters;
- c. tenminste drie en ten hoogste zeven leden voor iedere afdeling of onderafdeling.

2. Aan de Raad worden een secretaris en een of meer adjunct-secretarissen toegevoegd.

Artikel 8. 1. Wij benoemen de voorzitter, de vice-voorzitters en de overige leden van de Raad. De benoeming geschiedt voor een tijd van vijf jaren.

2. De in het vorige lid bedoelde personen zijn bij hun aftreden weder benoembaar. Zij kunnen op eigen verzoek door Ons worden ontslagen.

3. Alvorens hun ambt te aanvaarden wordt de voorzitter door Onze Minister en worden de vice-voorzitters en overige leden door de voorzitter beëdigd.

4. Bij het bereiken van de ouderdom van zeventig jaren wordt aan de voorzitter, de vice-voorzitters en de overige leden ontslag verleend met ingang van de eerstvolgende maand.

Artikel 9. 1. Echtgenoten, bloed- en aanverwanten tot de derde graad ingesloten kunnen niet tezamen zitting hebben in dezelfde afdeling, tenzij deze in onderafdelingen is ingedeeld; in het laatste geval kunnen zij niet tezamen zitting hebben in dezelfde onderafdeling.

2. Indien het huwelijk onderscheidenlijk de zwagerschap eerst mocht zijn aangegaan onderscheidenlijk ontstaan na de benoeming, kan de jongst benoemde, behoudens verlof van Onze Minister, niet langer in de afdeling of in de onderafdeling zitting houden.

3. De zwagerschap houdt op door de ontbinding van het huwelijk, dat haar veroorzaakte.

4. De leden, die in eerste aanleg in een zaak zitting hebben gehad, mogen niet deelnemen aan de behandeling daarvan in de Afdeling van Beroep.

Artikel 10. 1. De secretaris en adjunct-secretarissen worden benoemd door Onze Minister.

2. Zij moeten aan een Rijks- of daarmede gelijkgestelde Nederlandse Universiteit hebben verkregen hetzij de graad van doctor in de rechtswetenschap hetzij de graad van doctor in de rechtsgeleerdheid of de hoedanigheid van meester in de rechten, mits deze graad of deze hoedanigheid verkregen is op grond van het afleggen van een examen in het Nederlands burgerlijk recht en handelsrecht, staatsrecht en strafrecht.

Artikel 11. 1. Onverminderd hetgeen elders is bepaald, worden de voorzitter, vice-voorzitters en de overige leden door Ons ontslagen:

- a. bij gebleken ongeschiktheid door ouderdom, door aanhoudende lichaamsziekte of tengevolge van zielsziekte;
- b. wanneer zij onder curatele zijn gesteld.

2. Onverminderd hetgeen elders is bepaald, kunnen de in het vorige lid bedoelde personen door Ons worden ontslagen:

- a. bij overtreding van de artikelen 12 en 13;
- b. wanneer zij in staat van faillissement zijn verklaard, surseance van betaling hebben verkregen of wegens schulden gegijzeld zijn.

3. Alvorens het ontslag op grond van het in het vorige lid bepaalde wordt verleend, wordt de betrokkene gehoord, althans behoorlijk opgeroepen.

4. Wanneer zich een der omstandigheden voordoet, als bedoeld in het tweede lid, is Onze Minister bevoegd de betrokkene in de uitoefening van zijn ambt terstond te schorsen; de schorsing mag een termijn van drie maanden niet overschrijden.

Artikel 12. De voorzitter, vice-voorzitters, leden, secretaris en adjunct-secretarissen zijn verplicht het geheim te bewaren omtrent hetgeen hun in die hoedanigheid bekend wordt alsmede omtrent de gevoelens bij de behandeling ener zaak geuit.

Artikel 13. De in het vorige artikel bedoelde personen mogen niet deelnemen aan de behandeling van zaken, waarbij zij in enig opzicht betrokken zijn.

Artikel 14. 1. De voorzitter, de secretaris en de adjunct-secretarissen genieten een vaste bezoldiging, welke bij algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld. Zij genieten voorts een vergoeding voor reis- en verblijfkosten volgens door Onze Minister te stellen regelen.

2. De vice-voorzitters en leden genieten een vergoeding voor reis- en verblijfkosten alsmede een vacatiegeld volgens door Onze Minister te stellen regelen. Aan de vice-voorzitters kan door Onze Minister in plaats van een vacatiegeld een vaste jaarlijkse vergoeding worden toegekend.

Artikel 15. 1. De Raad is bevoegd getuigen en deskundigen te horen.

2. Ieder, die als getuige is opgeroepen, is verplicht aan deze oproep gevolg te geven.

3. De artikelen 1946—1949 van het Burgerlijk Wetboek vinden ten aanzien van de getuigen overeenkomstige toepassing.

4. De Raad kan bevelen, dat getuigen, die hoewel behoorlijk opgeroepen niet zijn verschenen, door de openbare macht voor hem worden gebracht.

5. Het bepaalde in de artikelen 107, 108a en 109 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is ten aanzien van het getuigenverhoor van overeenkomstige toepassing.

6. De deskundigen leggen in handen van de voorzitter de eed of belofte af, dat zij naar geweten verslag zullen doen en, zo de Raad dit verlangt, tevens de eed of gelofte tot geheimhouding.

Artikel 16. 1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften gegeven met betrekking tot de samenstelling en de werkwijze van de Raad en de bediging van de leden.

2. Hierbij worden onder meer geregeld:

a. de wijze van samenstelling en de bevoegdheden van de afdelingen en onderafdelingen om werkzaamheden te verrichten aan de Raad opgedragen;

b. de oproeping van aanvragers, verzoekers en andere belanghebbenden en van getuigen en deskundigen;

c. de aan getuigen en deskundigen toe te kennen geldelijke vergoedingen.

Artikel 17. 1. Onze Minister stelt een tarief vast voor de verrichtingen van de Raad met betrekking tot de inschrijvingen en aantekeningen in en de afgifte van afschriften en uittreksels uit het Nederlands Rassenregister.

2. De Raad neemt geen stukken in behandeling en verstrekt geen afschriften en uittreksels uit het Nederlands Rassenregister, zolang niet het ingevolge het vorige lid verschuldigde bedrag is voldaan.

Artikel 18. Alle stukken gericht tot en uitgaande van de Raad zijn vrij van zegel en van de formaliteit van registratie.

HOOFDSTUK III

De inschrijving van rassen in het Nederlands Rassenregister

Artikel 19. 1. In het Nederlands Rassenregister worden ingeschreven:

a. rassen, waarvoor kwekersrecht is verleend;

b. door of namens Onze Minister aangewezen rassen van landbouwgewassen en van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen tuinbouwgewassen, welke voldoen aan de in artikel 29, eerste lid, onder a, b en c gestelde eisen, doch waarvoor geen kwekersrecht kan worden verleend.

2. In het Nederlands Rassenregister worden met inachtneming van bij algemene maatregel van bestuur te stellen regelen op aanvraag van de kweker ingeschreven andere dan in het eerste lid bedoelde rassen, welke behoren tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen landbouwgewassen. Deze regelen kunnen mede inhouden de verplichting voor de kweker tot het betalen van een daarbij vast te stellen jaarcijns.

3. De inschrijving geschiedt door de Raad door vermelding van de door de Raad vastgestelde karakteriserende beschrijving en benaming van het ras.

4. De ingeschreven benaming wordt aangemerkt als soort-aanduiding.

Artikel 20. 1. De benaming moet geschikt zijn om het ras waarvoor zij wordt gebezigd, te identificeren. Zij mag met name niet uitsluitend uit cijfers bestaan en mag voorts niet zodanig zijn, dat zij tot vergissing aanleiding kan geven of verwarring zou kunnen stichten omtrent de karakteriserende eigenschappen, de waarde of de identiteit van het ras of omtrent de identiteit van de kweker. Zij moet in het bijzonder verschillen van iedere benaming, die in enige Unie-Staat een reeds bestaand ras van hetzelfde of van een verwant cultuurgewas aanduidt.

2. De benaming mag voorts niet in strijd zijn met de openbare orde of de goede zeden.

3. De benaming moet gelijk zijn aan die, welke reeds in enige Unie-Staat voor het ras is ingeschreven, mits deze voor gebruik hier te lande geschikt is.

Artikel 21. 1. Bij de aanvraag tot verlening van kwekersrecht en bij de aanvraag als bedoeld in artikel 19, tweede lid, doet de aanvrager een voorstel voor de benaming van het ras.

2. Hij kan ook volstaan met een voorlopige aanduiding. In dat geval is hij verplicht op een nader door de Raad te bepalen tijdstip een voorstel voor de benaming te doen.

3. Het voorstel voor de benaming gaat vergezeld van een akte, inhoudende, dat de aanvrager, ingeval de voorgestelde benaming wordt ingeschreven, afstand doet van het merkrecht, welk hem in enige Unie-Staat met betrekking tot deze benaming mocht toekomen. Van deze akte zendt de Raad afschrift aan het Bureau van de Industriële Eigendom en aan het Bureau van de Unie, zodra de inschrijving van de benaming heeft plaats gevonden.

4. De Raad stelt de voorgestelde benaming of de in artikel 20, derde lid, bedoelde benaming vast, tenzij hij van oordeel is dat artikel 20 zich daartegen verzet. In dat geval stelt hij de aanvrager in de gelegenheid binnen een daarbij te bepalen termijn een andere benaming voor te stellen, bij gebreke waarvan de Raad een andere benaming vaststelt.

5. De benaming van een in artikel 19, eerste lid, onder b, bedoeld ras stelt de Raad vast met inachtneming van het bepaalde in artikel 20.

6. Het Bureau van de Industriële Eigendom is verplicht aan de Raad desgevraagd inlichtingen te verstrekken omtrent bij hem ingeschreven merken.

Artikel 22. 1. De Raad kan ook een voorlopige karakteriserende beschrijving vaststellen en inschrijven.

2. De Raad kan de beschrijving aanvullen en schrijft deze aanvulling in:

a. op verzoek van de rechthebbende;

b. ambtshalve, indien dit in verband met de beschrijving van een ander ras noodzakelijk is, in welk geval de rechthebbende wordt gehoord, of om andere redenen, doch dan alleen in overeenstemming met de rechthebbende.

3. Onder rechthebbende in het tweede lid wordt verstaan de houder van het kwekersrecht, onderscheidenlijk de kweker van een in artikel 19, tweede lid, bedoeld ras.

Artikel 23. 1. De Raad wijzigt de ingeschreven benaming, zodra in het Nederlands Rassenregister een aantekening, als bedoeld in artikel 86, vierde lid, is gedaan, en schrijft de gewijzigde benaming in.

2. Alvorens te beslissen stelt de Raad de houder van het kwekersrecht onderscheidenlijk de kweker van een in artikel 19, tweede lid, bedoeld ras, in de gelegenheid binnen een daarbij te bepalen termijn een andere benaming voor te stellen.

Artikel 24. 1. Van de in dit Hoofdstuk bedoelde aanvragen en verzoeken en van de intrekking en afwijzing van de aanvragen en verzoeken wordt aantekening gedaan in het Nederlands Rassenregister.

2. In de *Nederlandse Staatscourant* wordt mededeling gedaan van de in dit Hoofdstuk bedoelde inschrijvingen en van de aantekeningen van de in artikel 19, tweede lid, bedoelde aanvragen en van de intrekking en afwijzing van deze aanvragen.

Artikel 25. De beslissingen van de Raad ingevolge dit Hoofdstuk bevatten de gronden, waarop zij rusten, en worden bij aangetekende brief ter kennis gebracht van de houder van het kwekersrecht of de kweker van een in artikel 19, tweede lid, bedoeld ras. In deze brief wordt gewezen op het recht van beroep ingevolge artikel 26.

Artikel 26. 1. Van de beslissingen, bedoeld in artikel 25, staat beroep open op de Afdeling van Beroep.

2. Het beroep kan worden ingediend bij de Afdeling van Beroep binnen twee maanden na de datum van de ter post bezorging van de in artikel 25 bedoelde brief door degene, aan wie ingevolge dat artikel van de beslissing wordt kennis gegeven.

3. Het beroep wordt ingesteld door inzending van een met redenen omkleed verzoekschrift.

Artikel 27. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften gegeven met betrekking tot:

- a. de in dit Hoofdstuk bedoelde aanvragen en verzoeken;
- b. de bepaling van het tijdstip, waarop de onder a bedoelde aanvragen en verzoeken geacht worden bij de Raad te zijn ingediend;
- c. het horen van belanghebbenden.

Artikel 28. De in dit Hoofdstuk bedoelde inschrijvingen en aantekeningen krachtens beslissingen, waartegen beroep openstaat, geschieden, zodra op het beroep is beslist of de beroepstermijn verstreken is, zonder dat beroep is ingesteld, dan wel zodra van het beroep afstand is gedaan door een schriftelijke daartoe strekkende kennisgeving aan de Raad.

HOOFDSTUK IV

Het kwekersrecht

Afdeling I

De aanspraak op verlening van kwekersrecht

Artikel 29. 1. Voor een nieuw ras, dat behoort tot één der in artikel 30 genoemde land- en tuinbouwgewassen, kan kwekersrecht worden verleend, indien het ras:

a. zich op het tijdstip van de indiening van de aanvraag tot verlening van kwekersrecht door een of meer van belang zijnde eigenschappen duidelijk onderscheidt van elk ander ras, waarvan het bestaan op dat tijdstip algemeen bekend is, waarvan de oorsprongvariatie, die het zijn aanzijn heeft gegeven, op kunstmatige of natuurlijke wijze is ontstaan;

b. voldoende homogeen is, in aanmerking genomen de bijzonderheden, welke aan zijn vermeerdering eigen zijn;

c. bestendig is, in die zin, dat het in de loop van zijn achtereenvolgende vermeerderingen, of, wanneer de kweker een bijzondere vermeerderingscyclus heeft vastgesteld, aan het einde van iedere cyclus, in zijn wezenlijke eigenschappen blijft beantwoorden aan zijn omschrijving.

2. De in het eerste lid onder a bedoelde eigenschappen kunnen zowel van morfologische als van fysiologische aard zijn en moeten met nauwkeurigheid kunnen worden beschreven en onderkend.

3. Een ras wordt niet als nieuw aangemerkt, indien daarvan op het tijdstip van de indiening van de aanvraag tot verlening van kwekersrecht reeds teeltmateriaal in het verkeer is gebracht, tenzij:

a. het in het verkeer brengen niet langer dan vier jaren geleden met toestemming van de aanvrager of zijn rechtverkrijgende buiten Nederland plaats vond;

b. het in het verkeer brengen niet langer dan vijf jaren geleden plaats vond zonder toestemming van de aanvrager of zijn rechtverkrijgende, terwijl degene, die het teeltmateriaal in het verkeer bracht, het ras niet door eigen kweekearbeid heeft gewonnen.

4. Het feit, dat een ras reeds aan anderen ter beproeving is verstrekt, ter inschrijving is aangeboden of reeds is ingeschreven in een officieel register kan niet aan de kweker van dat ras of zijn rechtverkrijgende worden tegengeworpen.

Artikel 30. 1. De in artikel 29 bedoelde landbouwgewassen zijn:

- a. aardappel (*Solanum tuberosum* L.);
blauwmaanzaad (*Papaver somniferum* L.);
erwt (*Pisum Sativum* L.);
gerst (*Hordeum vulgare* L. s. lat.);
haver (*Avena sativa* L.);
koolzaad (*Brassica napus* L. var. *oleifera*);
lupine (*Lupinus albus* L.-*augusti folius* L. en - *luteus* L.);
mosterd (*Sinapis alba* L.);
rogge (*Secale cereale* L.);
stamboon (*Phaseolus vulgaris* L.);
tarwe (*Triticum aestivum* L. ssp. *vulgare* (Vill., Host.) Mac Kay);
veldboon (*Vicia faba* L. var. *major* Harz en - var. *minor* (Petim) Beck);
vlas (*Linum usitatissimum*);
- b. luzerne (*Medicago sativa* L. en - *Varia* Martyn);
mais (*Zea Mays* L.);
rode klaver (*Trifolium pratense* L.);
raaigras (*Lolium* sp.).

2. Ten aanzien van de in het eerste lid, onder b, genoemde gewassen vindt het bepaalde in artikel 29 slechts toepassing voorzover Nederland daartoe krachtens een internationale overeenkomst is gehouden.

3. De in artikel 29 bedoelde tuinbouwgewassen zijn:

- a. groentegewassen;
- b. specerijgewassen;
- c. geneeskrachtige of aromatische kruiden;
- d. fruitgewassen, daaronder begrepen onderstammen;
- e. laanbomen;
- f. anjer (*Dianthus caryophyllus* L.), roos (*Rosa hort.*) en sering (*Syringa* L.).

4. Rassen van andere dan de in het derde lid, onder f, genoemde gewassen komen niet voor verlening van kwekersrecht in aanmerking, indien zijn uitsluitend of overwegend voor sierdoeleinden worden geteeld.

Artikel 31. 1. De aanspraak op verlening van kwekersrecht komt toe aan hem, van wie aannemelijk is, dat hij of zijn rechtsvoorganger het nieuwe ras door eigen kweekearbeid heeft gewonnen.

2. Indien het ras buiten Nederland is gewonnen, bestaat de aanspraak op verlening van kwekersrecht slechts, voor zover Nederland krachtens een internationale overeenkomst gehouden is kwekersrecht te verlenen en voor zover voldaan is aan bij algemene maatregel van bestuur gestelde eisen betreffende het onderzoek en het toezicht op de vermeerdering.

3. Indien een ras buiten Nederland is gekweekt, terwijl de in het tweede lid bedoelde gehoudenheid niet bestaat, kan voor het ras kwekersrecht worden verleend, indien Onze Minister van oordeel is, dat die verlening in het belang is van de bodemcultuur in Nederland. Onze Minister kan aan de verlening voorschriften verbinden en hij kan de aan de kweker ingevolge deze wet toekomende rechten in omvang beperken.

Artikel 32. 1. Indien een nieuw ras is gewonnen door iemand, die in dienst van een ander een betrekking bekleedt of anders dan tegen loon ten behoeve van een ander diensten verricht, welker aard medebrenghet, dat hij kweekarbeid verricht met betrekking tot het cultuurgewas, waartoe het ras behoort, komt de aanspraak op verlening van kwekersrecht toe aan de werkgever.

2. In dit geval heeft hij, die de kweekarbeid heeft verricht, aanspraak op een billijke vergoeding, tenzij een zodanige vergoeding reeds geacht kan worden begrepen te zijn in het door hem genoten loon of in de door hem genoten voordelen.

3. Elk beding, waarbij van het bepaalde in het tweede lid wordt afgeweken, is nietig.

Artikel 33. Indien twee of meer personen, anders dan in het geval bedoeld in artikel 32, in samenwerking een nieuw ras hebben gewonnen, hebben zij gezamenlijk aanspraak op verlening van kwekersrecht.

Artikel 34. Indien ingevolge het bepaalde in artikel 31 twee of meer personen onafhankelijk van elkaar aanspraak op verlening van kwekersrecht voor een zelfde nieuw ras zouden kunnen maken, komt de aanspraak op verlening van kwekersrecht toe aan hem, die het eerst een aanvraag daartoe heeft ingediend.

Artikel 35. 1. Hij, die in een andere Unie-Staat overeenkomstig de in die Staat geldende voorschriften een aanvraag tot verlenging van kwekersrecht heeft ingediend, geniet, ter verkrijging van kwekersrecht in Nederland voor hetzelfde ras een recht van voorrang, mits hij:

a. binnen twaalf maanden na het indienen van de aanvraag in die Unie-Staat, de dag dier aanvraag daaronder niet begrepen, in Nederland een voorlopige aanvraag indient en daarbij schriftelijk een beroep doet op het recht van voorrang, en

b. binnen drie maanden na de indiening van de voorlopige aanvraag een door de bevoegde autoriteit in de Staat der eerste aanvraag gewaarmerkt afschrift van de aldaar door hem ingediende stukken overlegt, en

c. binnen vier jaren na afloop van de onder a genoemde termijn een volledige aanvraag, als bedoeld in artikel 36, indient.

2. De voorrang houdt in, dat in afwijking in zoverre van het bepaalde in de artikelen 29 en 34 op de hier te lande door hem, wie de voorrang toekomt, gedane aanvraag niet van invloed is, hetgeen in de tijd, verlopen tussen de indiening van de aanvraag in het andere land en de voorlopige aanvraag in Nederland is geschied, en wel met name niet de indiening van een aanvraag door een ander of het in het verkeer brengen van teeltmateriaal van het ras.

Afdeling II

De verlening van kwekersrecht

Artikel 36. 1. De aanvraag tot verlening van kwekersrecht wordt gericht tot en de verlening geschiedt door de Raad.

2. De aanvraag moet, naast hetgeen door artikel 21 met betrekking tot de benaming wordt gevorderd, bevatten zowel een duidelijke beschrijving van het ras als een nauwkeurige aanduiding van de eigenschappen, waardoor het ras zich van andere rassen van hetzelfde cultuurgewas onderscheidt.

3. Tegelijk met de aanvraag moet een voor het onderzoek voldoende hoeveelheid teeltmateriaal van het ras, waar de aanvraag op betrekking heeft, ter beschikking van de Raad worden gesteld.

4. Indien een aanvrager niet binnen Nederland woont, is hij verplicht binnen Nederland domicilie te kiezen bij een gemachtigde, welke keuze voor de toepassing van deze wet wordt

geacht van kracht te blijven, totdat schriftelijk aan de Raad is kennis gegeven van wijziging van het gekozen domicilie.

Het vijfde lid vervalt.

Artikel 37. 1. Van de aanvraag alsmede van de intrekking en de afwijzing van een aanvraag wordt aantekening gedaan in het Nederlands Rassenregister.

Artikel 38. 1. Bij het besluit tot verlening van kwekersrecht worden overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 20, 21 en 22, eerste lid, de karakteriserende beschrijving en de benaming van het ras vastgesteld.

2. Bij de inschrijving van het ras in het Nederlands Rassenregister wordt gelijktijdig aantekening gedaan van de verlening van het kwekersrecht.

3. Het kwekersrecht verkrijgt als dagtekening en begint te werken de dag, nadat de in het vorige lid bedoelde inschrijving en aantekening in het Nederlands Rassenregister zijn gedaan.

Artikel 39. Bij algemene maatregel van bestuur kan ten aanzien van groepen van cultuurgewassen worden bepaald, dat voor daartoe behorende rassen, waarvoor kwekersrecht is verleend, de houder van het kwekersrecht verplicht is tot betaling van een bij die algemene maatregel van bestuur vast te stellen jaarcijns.

Artikel 40. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften gegeven met betrekking tot:

- a. de aanvragen tot verlening van kwekersrecht;
- b. de bepaling van het tijdstip, waarop de aanvragen tot verlening van kwekersrecht geacht worden bij de Raad te zijn ingediend;
- c. het horen van belanghebbenden.

Afdeling III

De rechten en verplichtingen van de houder van een kwekersrecht

Artikel 41. 1. De houder van een kwekersrecht heeft het uitsluitend recht bedrijfsmatig teeltmateriaal van het ras voort te brengen, in het verkeer te brengen, verder te verhandelen, uit te voeren, voor een van deze doeleinden in voorraad te hebben alsmede deze handelingen te doen verrichten.

2. Het is aan anderen dan de houder van het kwekersrecht verboden de in het eerste lid genoemde handelingen te verrichten. Dit verbod geldt niet in de gevallen, waarin en voorzover bij of krachtens deze wet of door de houder van het kwekersrecht daarvoor toestemming is verleend.

3. Voor zover het voortbrengen en het voor de voortbrenging in voorraad hebben van teeltmateriaal van een ras, waarvoor kwekersrecht is verleend, uitsluitend geschiedt voor wetenschappelijk onderzoek of voor het in eigen bedrijf tot ontwikkeling brengen van nieuwe kweekprodukten, wordt dit niet geacht in strijd te zijn met het uitsluitend recht van de houder van het kwekersrecht.

4. Indien teeltmateriaal van een ras, waarvoor kwekersrecht is verleend, niet in strijd met het recht van de houder van het kwekersrecht in het verkeer is gebracht, handelen de verkrijgers en latere houders van dat teeltmateriaal niet in strijd met het kwekersrecht door dit teeltmateriaal verder te verhandelen, uit te voeren of voor een van deze doeleinden in voorraad te hebben.

Artikel 42. 1. Het verrichten van de in artikel 41, eerste lid, genoemde handelingen met betrekking tot een ras wordt niet geacht in strijd te zijn met het uitsluitend recht van de houder van het kwekersrecht voor enig ander ras.

2. Indien voor de voortbrenging van teeltmateriaal van een ras telkens gebruik moet worden gemaakt van een ander ras, waarvoor kwekersrecht is verleend, is voor het verrichten van

de in artikel 41, eerste lid, genoemde handelingen met betrekking tot het eerstbedoelde ras, de toestemming nodig van de houder van het kwekersrecht van laatstbedoeld ras.

3. Het verrichten van de in artikel 41, eerste lid, genoemde handelingen met betrekking tot een ras, als bedoeld in het tweede lid, is verboden, tenzij de in dat lid bedoelde toestemming is verkregen.

Artikel 43. 1. De houder van een kwekersrecht van een tot een landbouwgewas behorend ras is verplicht na afloop van vijf jaren na de dagtekening van het kwekersrecht of, indien het ras behoort tot een landbouwgewas, waarvoor een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 89 geldt, na plaatsing van het ras op een rassenlijst de licenties te verlenen, welke in het belang van de voorziening met teeltmateriaal noodzakelijk zijn.

2. De in het vorige lid bedoelde verplichting houdt mede in, dat de houder van het kwekersrecht het voor de uitoefening van de licentie noodzakelijke teeltmateriaal tegen een billijke vergoeding dient te verstrekken.

Artikel 44. 1. Indien de houder van het kwekersrecht zijn verplichting, bedoeld in artikel 43, niet nakomt, wordt de licentie op verzoek van de belanghebbenden door de Raad verleend. Artikel 37 vindt ten aanzien van het verzoek overeenkomstige toepassing.

2. In de beslissing van de Raad, die niet wordt genomen alvorens de houder van het kwekersrecht over de inhoud ervan is gehoord, worden de omvang van de licentie, het bedrag van de aan de houder van het kwekersrecht te betalen vergoeding alsmede de te verstrekken hoeveelheid teeltmateriaal van het ras en de daarvoor te betalen vergoeding vastgesteld.

3. De Raad kan bij de beslissing aan de verkrijger van de licentie het stellen van zekerheid binnen een bepaalde termijn opleggen.

4. Nadat de licentie door de Raad is verleend en aan de verplichting tot het stellen van zekerheid, indien deze is opgelegd, is voldaan, wordt de licentie in het Nederlands Rassenregister ingeschreven. De licentie werkt eerst na die inschrijving, ook tegenover hen, die na de inschrijving van het in het eerste lid bedoelde verzoek rechten op het kwekersrecht hebben verkregen.

Artikel 45. 1. Met betrekking tot rassen van een in artikel 90, tweede lid, genoemd landbouwgewas, waarvoor kwekersrecht is verleend, heeft een ieder van rechtswege een licentie tot het voortbrengen en doen voortbrengen van teeltmateriaal uit rechtmatig in het verkeer gebrachte teeltmateriaal van een zodanig ras en tot het in het verkeer brengen en uitvoeren van het aldus voortgebrachte teeltmateriaal, anders dan oorsprongmateriaal. De licentie geldt slechts voor zover de handelingen in overeenstemming met de voorschriften van de keuringsinstelling worden verricht.

2. Met betrekking tot het cultuurgewas aardappel strekt de in het eerste lid bedoelde licentie zich mede uit tot het oorsprongmateriaal, tenzij bij algemene maatregel van bestuur het tegendeel is bepaald.

3. De licentie gaat in:

a. voor wat betreft het voortbrengen met ingang van de dagtekening van het kwekersrecht voor het ras;

b. voor wat betreft de overige in het eerste lid genoemde handelingen, zodra vijf jaren zijn verstreken na de plaatsing van het ras op de rassenlijst dan wel zoveel eerder als de houder van het kwekersrecht daarvoor toestemming heeft gegeven. Van deze toestemming wordt aantekening gedaan in het Nederlands Rassenregister.

4. Met ingang van de licentie is de houder van het kwekersrecht verplicht, behoudens voorzover dit niet in redelijkheid van hem kan worden verlangd, aan de licentiehouders het voor de uitoefening van de licentie noodzakelijke teeltmateriaal

tegen een billijke vergoeding te verstrekken. Bij niet nakoming van deze verplichting verleent de Raad de nodige licenties voor het voortbrengen en in het verkeer brengen van oorsprongmateriaal. Artikel 44, tweede, derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

5. De houder van het kwekersrecht voor het ras, waartoe het ingevolge de licentie voortgebracht, in het verkeer gebracht en uitgevoerd teeltmateriaal behoort, heeft aanspraak op een vergoeding uit het in Hoofdstuk V bedoelde kwekersvergoedingsfonds volgens een door het bestuur van dat kwekersvergoedingsfonds onder goedkeuring van Onze Minister vastgesteld tarief.

6. Bij algemene maatregel van bestuur worden maatstaven gegeven, volgens welke het tarief wordt vastgesteld.

7. Indien binnen zes maanden na afloop van het oogstjaar geen tarief voor dat oogstjaar aan Onze Minister ter goedkeuring is voorgelegd dan wel deze zich met een voorgesteld tarief niet kan verenigen, stelt hij het tarief vast.

8. Het tarief wordt door de zorg van Onze Minister in de *Nederlandse Staatscourant* bekendgemaakt.

Artikel 46. 1. Met betrekking tot de rassen van een in artikel 30 genoemd tuinbouwgewas, waarvoor kwekersrecht is verleend, heeft een ieder aanspraak op het verkrijgen van een licentie tot:

a. het voortbrengen of met door kweekarbeid verkregen door hem verschaft teeltmateriaal ingevolge schriftelijk aangegane overeenkomst doen voortbrengen van teeltmateriaal van bedoelde rassen en tot het in het verkeer brengen en uitvoeren van het aldus voortgebrachte teeltmateriaal, alsmede tot

b. het in het verkeer brengen en uitvoeren van teeltmateriaal, dat door of voor hem ingevolge schriftelijk aangegane overeenkomst in het buitenland is voortgebracht uit door kweekarbeid verkregen door hem verschaft teeltmateriaal daarvan.

Indien bij het betreffende cultuurgewas krachtens artikel 93 een keuringsinstelling is aangewezen, geldt de licentie slechts voor zover de onder a en b genoemde handelingen in overeenstemming met de voorschriften van de keuringsinstelling worden verricht.

2. Degene, die met een licentiehouder een overeenkomst, als bedoeld in het vorige lid, onder a, heeft aangegaan, handelt niet in strijd met het uitsluitend recht van de houder van het kwekersrecht voor wat betreft het volgens deze overeenkomst voortbrengen van teeltmateriaal en het aan door de licentiehouder aangewezen personen afleveren van het aldus voortgebracht teeltmateriaal.

3. De in het eerste lid bedoelde aanspraak kan eerst worden geldend gemaakt na afloop van vijf jaren na de dagtekening van het kwekersrecht voor het ras.

4. De licentie gaat in, zodra degene, die zijn aanspraak wil geldend maken, bij aangetekende brief aan de houder van het kwekersrecht en, indien voor het tuinbouwgewas krachtens artikel 93 een keuringsinstelling is aangewezen, aan deze daarvan heeft kennis gegeven.

5. Onze Minister stelt, gehoord de organisaties van belanghebbenden, de aan de houder van het kwekersrecht te betalen vergoeding en overige voorwaarden vast, waaronder het verrichten van de in het eerste lid genoemde handelingen aan de licentiehouders is toegestaan. De beschikking wordt in de *Nederlandse Staatscourant* bekendgemaakt.

6. Onze Minister kan met ingang van een door hem te bepalen tijdstip ambtshalve of op verzoek van een organisatie van belanghebbenden de vastgestelde vergoeding en overige voorwaarden wijzigen, indien hij van oordeel is, dat deze niet meer redelijk zijn. Bij de bepaling van dit tijdstip maakt Onze Minister onderscheid tussen lopende en nieuwe licenties. De beschikking wordt in de *Nederlandse Staatscourant* bekendgemaakt.

7. De licentiehouder is verplicht aan de houder van het kwekersrecht en, indien voor het tuinbouwgewas krachtens

artikel 93 een keuringsinstelling is aangewezen, aan deze alle in verband met de licentie van belang zijnde inlichtingen te verstrekken. Voor zover deze inlichtingen aan de keuringsinstelling zijn verstrekt, is zij verplicht deze op aanvraag ter beschikking te stellen van de houder van het kwekersrecht.

Artikel 47. 1. Indien ten aanzien van een cultuurgewas krachtens artikel 93 een keuringsinstelling is aangewezen, komt een licentie, als bedoeld in de artikelen 45 en 46, slechts toe aan hem, die ingevolge het krachtens Hoofdstuk VII bepaalde tot het verrichten van de handelingen, waarop de licentie betrekking heeft, bevoegd is.

2. Door een licentie wordt de bevoegdheid verkregen de in de daarop betrekking hebbende overeenkomst dan wel de in of krachtens de op de licentie betrekking hebbende bepalingen van deze wet omschreven handelingen te verrichten, welke krachtens artikel 41, eerste lid, aan anderen dan de houder van het kwekersrecht niet vrijstaan.

3. Bij gebreke van andere bepalingen geldt een licentie voor de gehele duur van het kwekersrecht en strekt zij zich uit tot alle krachtens artikel 41, eerste lid, aan de houder van het kwekersrecht voorbehouden handelingen.

4. Een licentie, verleend anders dan op grond van de artikelen 44, 45 en 46, wordt op verzoek van de licentiehouder in het Nederlands Rassenregister ingeschreven. Zij is tegenover derden geldig na die inschrijving.

5. Een licentie is niet overdraagbaar, tenzij anders is overeengekomen.

Artikel 48. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften gegeven met betrekking tot:

- a. de in deze afdeling bedoelde verzoeken aan de Raad;
- b. de bepaling van het tijdstip, waarop de onder a. bedoelde verzoeken geacht worden bij de Raad te zijn ingediend;
- c. het horen van belanghebbenden.

Afdeling IV

Het kwekersrecht als deel van het vermogen.

Artikel 49. 1. Een kwekersrecht en een aanspraak op verlening van kwekersrecht zijn vatbaar voor overdracht en gaan over bij erfopvolging.

2. Zij worden, behoudens de bijzondere bepalingen van deze wet, beschouwd als roerende zaken.

3. Overdracht van een kwekersrecht alsmede van het recht, voortvloeiende uit een aanvraag tot verlening van kwekersrecht, geschiedt bij akte.

4. Elk voorbehoud de overdracht betreffende moet in de akte omschreven zijn; bij gebreke daarvan geldt de overdracht voor onbeperkt.

5. De overdracht werkt tegenover derden eerst, wanneer de akte in het Nederlands Rassenregister is ingeschreven.

6. Tot het doen verrichten van deze inschrijving door de Raad zijn beide partijen gelijkelijk bevoegd.

Artikel 50. 1. Indien een kwekersrecht aan meer personen gezamenlijk toekomt, wordt hun verhouding tegenover elkaar en tegenover derden beheerst door hetgeen tussen hen bij overeenkomst is bepaald, wat hun verhouding tegenover derden betreft echter slechts, voor zover deze blijkt uit het Nederlands Rassenregister.

2. Indien er geen overeenkomst bestaat, of, indien in de overeenkomst niet anders is bepaald, heeft elke medegerechtigde de bevoegdheid het kwekersrecht uit te oefenen en tegen handelingen in strijd daarmee verricht op te treden.

3. Iedere medegerechtigde is verplicht, vóór de vervreemding van zijn rechten aan een derde, deze aan zijn medegerechtigden tegen een redelijke prijs te koop aan te bieden.

Artikel 51. 1. Ingeval van beslag op een kwekersrecht moet het proces-verbaal van inbeslagneming in het Nederlands Rassenregister worden ingeschreven.

2. Na de inschrijving van het proces-verbaal zal de houder van het kwekersrecht, tegen wie het beslag is gedaan, dit niet mogen vervreemden of bezwaren, noch licenties mogen verlenen, behoudens het bepaalde in het volgende lid.

3. Indien het belang van de voorziening met teeltmateriaal zulks noodzakelijk maakt, worden de in artikel 43 bedoelde licenties door de Raad verleend. Artikel 44 is van overeenkomstige toepassing.

4. De vóór de inschrijving nog niet betaalde licentievergoedingen en vergoedingen uit het kwekersvergoedingenfonds zijn, na aanzegging bij deurwaardersexploitant aan de licentiehouders, onderscheidenlijk aan het kwekersvergoedingenfonds, dan wel voor wat betreft de licenties als bedoeld in artikel 46 na mededeling van de inbeslagneming in de *Nederlandse Staatscourant*, van rechtswege in de licentie begrepen. De licentievergoedingen en uitkeringen uit het kwekersvergoedingenfonds voor na de inschrijving ingevolge de artikelen 43, 44, 45 en 46 verkregen licenties zijn eveneens in het beslag begrepen.

5. De licentievergoedingen en uitkeringen uit het kwekersvergoedingenfonds worden — ingeval het beslag strekt tot bewaring van recht, nadat het bij gewijsde is van waarde verklaard — betaald aan de inbeslagnemer, teneinde met de opbrengst van het kwekersrecht naar de rang der schuldverdringen te worden verdeeld.

6. Bij opheffing van het beslag wordt de titel, waaruit die opheffing blijkt, in het Nederlands Rassenregister ingeschreven.

7. Ingeval het beslag strekt tot bewaring van recht, zijn de artikelen 770e tot en met 770g van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering toepasselijk, met dien verstande, dat wat in artikel 770g van de hypotheekbewaarder wordt gezegd, voor de Raad geldt.

8. De verkoop van een in beslag genomen kwekersrecht geschiedt in het openbaar ten overstaan van een notaris.

9. De schuldeiser, die de verkoop vervolgt, is verplicht de dag van verkoop tenminste dertig dagen te voren aan alle dan ingeschreven executanten aan de door hen gekozen woonplaatsen te doen betekenen.

10. De titel, waaruit de toewijzing blijkt, wordt in het Nederlands Rassenregister ingeschreven.

Afdeling V

De duur van het kwekersrecht en de opeising

Artikel 52. De duur van het kwekersrecht bedraagt twintig jaren vanaf de dagtekening van het kwekersrecht.

Artikel 53. 1. De houder van het kwekersrecht kan daarvan afstand doen.

2. Afstand kan slechts geschieden bij een akte, welke in het Nederlands Rassenregister moet worden ingeschreven.

3. De inschrijving geschiedt niet, zolang er personen zijn, die blijken in dat register ingeschreven stukken rechten op het kwekersrecht of licenties, anders dan ingevolge de artikelen 45 of 46, hebben verkregen of rechtsvorderingen het kwekersrecht betreffende hebben ingesteld, en deze personen tot de afstand geen toestemming hebben verleend.

4. Het kwekersrecht vervalt met ingang van het tijdstip van de inschrijving van de akte in het Nederlands Rassenregister.

Artikel 54. 1. Een kwekersrecht vervalt van rechtswege, zodra zes maanden zijn verstreken sinds de jaarcijns, bedoeld in artikel 39, verschuldigd is geworden, zonder dat betaling daarvan heeft plaats gehad. Van dit vervallen wordt in het Nederlands Rassenregister aantekening gedaan.

2. Indien binnen veertien dagen na de vervaldag niet is betaald, wordt degene, die volgens het Nederlands Rassenre-

gister houder van het kwekersrecht is, door de Raad bij aange-tekende brief aan zijn verplichting tot betaling herinnerd.

3. Indien een maand na de vervalddag nog niet is betaald, wordt hiervan binnen veertien dagen schriftelijk mededeling gedaan aan allen, die blijkens in het Nederlands Rassenregister ingeschreven stukken rechten op het kwekersrecht of licenties, anders dan ingevolge de artikelen 45 of 46, hebben verkregen of rechtsvorderingen het kwekersrecht betreffende hebben ingesteld.

4. Op het niet ontvangen van de in de voorgaande leden bedoelde brieven kan in rechte geen beroep worden gedaan.

Artikel 55. 1. Een kwekersrecht wordt nietigverklaard, indien blijkt, dat het ras niet nieuw was of niet voldeed aan het gestelde in artikel 29, eerste lid, onder a.

2. De nietigverklaring kan te allen tijde door iedere belanghebbende en door of namens Onze Minister gevraagd worden door indiening bij de Raad van een met redenen omkleed verzoekschrift.

3. Nietigverklaring van een kwekersrecht ontnemt aan het kwekersrecht en aan de rechten, welke daaruit zijn afgeleid, alle verdere rechtsgevolgen.

Artikel 56. 1. Een kwekersrecht kan geheel of in mede-eigendom worden opgeëist, voorzover het is verleend aan iemand, die krachtens de artikelen 31, 32 of 33 daarop geen of niet uitsluitend aanspraak had.

2. Het recht tot opeising komt toe aan hem, die krachtens voormelde artikelen aanspraak of mede-aanspraak heeft op de verlening van het kwekersrecht.

3. Dit recht verjaart na afloop van vijf jaren na de dagtekening van het kwekersrecht.

4. De opeising geschiedt door indiening bij de Raad van een met redenen omkleed verzoekschrift.

5. Te goeder trouw voor de aantekening, bedoeld in artikel 57, eerste lid, verkregen licenties blijven geldig tegenover de nieuwe houder van het kwekersrecht, die recht verkrijgt op de voor de licenties verschuldigde vergoeding.

Artikel 57. 1. Van het verzoek tot nietigverklaring en toewijzing ener opeising alsmede van de afwijzing en intrekking van een zodanig verzoek wordt aantekening gedaan in het Nederlands Rassenregister.

2. Ten aanzien van de verwijzing in de kosten vinden de artikelen 56 en 57 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zoveel mogelijk overeenkomstige toepassing.

3. Van het besluit van de Raad tot nietigverklaring en toewijzing ener opeising wordt aantekening gedaan in het Nederlands Rassenregister.

4. De nietigverklaring en toewijzing ener opeising werken terug tot de dagtekening van de in het eerste lid bedoelde aantekening in het Nederlands Rassenregister.

Artikel 58. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften gegeven met betrekking tot:

- a. de in deze afdeling bedoelde verzoeken aan de Raad;
- b. de bepaling van het tijdstip, waarop de onder a. bedoelde verzoeken geacht worden bij de Raad te zijn ingediend;
- c. het horen van belanghebbenden.

Afdeling VI

De beslissingen van de Raad, het beroep en het beroep in cassatie

Artikel 59. De beslissingen van de Raad ingevolge dit Hoofdstuk bevatten de gronden, waarop zij berusten, en worden bij aangetekende brief ter kennis gebracht van de aanvrager of diens rechtverkrijgenden en, zo zij zijn genomen op verzoek van een ander dan de aanvrager of diens rechtverkrijgen-

den, tevens aan de verzoeker. In deze brief wordt gewezen op recht van beroep ingevolge de artikelen 60 of 61.

Artikel 60. 1. Van de in het vorig artikel bedoelde beslissingen, met uitzondering van de beslissingen ingevolge de artikelen 55 en 56, staat beroep open op de Afdeling van Beroep.

2. Het beroep kan worden ingediend bij de Afdeling van Beroep binnen twee maanden na de datum van de ter post bezorging van de in het vorig artikel bedoelde brief door degene, aan wie ingevolge dat artikel van de beslissing wordt kennis gegeven.

3. Het beroep wordt ingesteld door inzending van een met redenen omkleed verzoekschrift.

Artikel 61. 1. Van de eindbeslissingen van de Raad ingevolge de artikelen 55 en 56 staat beroep open bij het gerechtshof te 's-Gravenhage.

2. Het beroep bij het gerechtshof moet binnen drie maanden na de verzending van de beslissing van de Raad voor het Kwekersrecht bij dagvaarding worden ingesteld.

3. De dagvaarding moet binnen 8 dagen na haar dagtekening in het Nederlands Rassenregister worden ingeschreven. Bij gebreke van tijdige inschrijving is appellant verplicht de schade te vergoeden, geleden door hen, die te goeder trouw na die termijn en voor de inschrijving rechten hebben verkregen, waarop de nietigverklaring of toewijzing ener opeising invloed hebben.

4. Zodra een eindbeslissing aangaande een vordering tot nietigverklaring of toewijzing ener opeising in kracht van gewijsde is gegaan of de instantie is vervallen, wordt daarvan op verzoek van de meest gerede partij in het Nederlands Rassenregister aantekening gedaan.

Artikel 62. 1. Het gerechtshof houdt zitting en doet uitspraak met drie raadsheren en twee niet tot de rechterlijke macht behorende personen als deskundige leden. Een der raadsheren treedt als voorzitter op. Uitspraken gedaan met een ander aantal personen zijn nietig.

2. Wij benoemen de in het vorige lid bedoelde niet tot de rechterlijke macht behorende personen. Wij benoemen tevens zoveel plaatsvervangers als Wij dienstig oordelen. Zij worden genoemd raad, onderscheidenlijk plaatsvervangende raad in het gerechtshof te 's-Gravenhage.

3. Om te kunnen worden benoemd tot raad in het gerechtshof te 's-Gravenhage moet men de ouderdom van dertig jaren hebben bereikt.

4. De raden en de plaatsvervangende raden worden voor de tijd van vijf jaren benoemd. Zij zijn bij hun aftreden weder benoembaar. Op eigen verzoek kunnen zij door Ons worden ontslagen.

5. De raden en de plaatsvervangende raden worden voor de aanvang hunner bediening beëdigd.

6. Aan de raden en de plaatsvervangende raden wordt bij het bereiken van de ouderdom van zeventig jaren door Ons ontslag verleend met ingang van de eerstvolgende maand.

Artikel 63. 1. Echtgenoten, bloedverwanten of aanverwanten tot de derde graad ingesloten, kunnen niet tezamen zijn leden of plaatsvervangende leden van het gerechtshof te 's-Gravenhage, ambtenaar van het openbaar ministerie of griffier bij dit gerechtshof.

2. Indien het huwelijk eerst mocht worden aangegaan na de benoeming, zal de jongstbenoemde zijn ambt niet kunnen behouden.

3. Indien de zwagerschap eerst mocht zijn ontstaan na de benoeming, zal degene, die haar veroorzaakte, zijn ambt niet kunnen behouden, behoudens door Ons te verlenen vergunning.

4. De zwagerschap houdt op door de ontbinding van het huwelijk, dat haar veroorzaakte.

Artikel 64. 1. De raden en plaatsvervangende raden in het gerechtshof te 's-Gravenhage kunnen door de Hoge Raad, bij een met redenen omkleed arrest, uit hun ambt worden ontzet:

a. wanneer zij wegens misdrijf tot gevangenisstraf of hechtenis zijn veroordeeld;

b. wanneer zij in staat van faillissement zijn verklaard, surséance van betaling hebben verkregen of wegens schulden zijn gegijzeld;

c. wegens wangedrag of onzedelijkheid of bij gebleken voortdurende achteloosheid in de waarneming van hun ambt; of

d. wegens overtreding van artikel 68.

2. Overtreding van de bepalingen, in het eerste lid, onder *d* vermeld, kan alleen dan grond tot ontzetting opleveren, wanneer de overtreder reeds vooraf voor gelijke overtreding door de president van het gerechtshof te 's-Gravenhage is gewaarshuwd.

3. De Hoge Raad spreekt de ontzetting niet uit dan op de vordering van de procureur-generaal.

4. Zij, wier ontzetting moet worden gevorderd, worden ten minste veertien dagen tevoren door de procureur-generaal opgeroepen, teneinde te worden gehoord. De oproeping geschiedt bij gesloten brief, die de redenen der vordering behelst. De bezorging van de brief aan de opgeroepen raad geschiedt bij deurwaardersexploijt.

5. De Hoge Raad kan, hetzij ten verzoeken van het openbaar ministerie of van de betrokken persoon, hetzij ambtshalve, getuigen horen.

6. Het onderzoek heeft plaats in de raadkamer. De uitspraak geschiedt in het openbaar.

Artikel 65. De raden en de plaatsvervangende raden worden op de wijze, in het vorige artikel bepaald, uit hun ambt ontslagen:

a. bij gebleken ongeschiktheid door ouderdom, door aanhoudende lichaamsziekte of tengevolge van zielsziekte;

b. wanneer zij onder curatele zijn gesteld;

c. bij overtreding van de bepaling, waarbij hun wordt verboden zich te belasten met het verdedigen van de zaken der partijen, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk, hetzij onder de naam van consultatie.

Artikel 66. 1. Een raad of plaatsvervangende raad in het gerechtshof te 's-Gravenhage, tegen wie hetzij een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding, hetzij machtiging tot opneming in een huis van bewaring of in een geneeskundig gesticht voor krankzinnigen is verleend, of op wie lijfswang is ten uitvoer gelegd, wordt, op de vordering van de procureur-generaal, door de Hoge Raad in zijn bediening geschorst.

2. Gelijke schorsing kan door de Hoge Raad, op de vordering van de procureur-generaal, worden uitgesproken ten aanzien van een in het eerste lid bedoelde raad, tegen wie terzake van misdrijf een gerechtelijk voor-onderzoek is aangevangen.

3. Na de afloop van de vervolging, na het ontslag uit het huis van bewaring of uit het geneeskundig gesticht of na het ontslag uit de gijzeling, wordt de schorsing opgeheven op vordering van de procureur-generaal of op verzoek van de geschorste raad, de procureur-generaal gehoord.

Artikel 67. De president van het gerechtshof te 's-Gravenhage is bevoegd ambtshalve of op de vordering van het openbaar ministerie aan de raden en de plaatsvervangende raden van het gerechtshof, die de waardigheid van hun ambt, hun ambtsbezigheden of ambtsplichten verwaarlozen, of die zich schuldig maken aan de overtredingen, bedoeld in artikel 68, de nodige waarschuwing te doen, na hen in de gelegenheid te hebben gesteld om te worden gehoord.

Artikel 68. 1. De raden en de plaatsvervangende raden in het gerechtshof te 's-Gravenhage mogen zich noch direct, noch

indirect over enige aangelegenheid, welke door hen behandeld is of waarvan zij weten of vermoeden, dat deze door hen behandeld zal worden, in enig bijzonder onderhoud of gesprek inlaten met partijen of derzelver advocaten, procureurs of gemachtigden, noch daarover enig bijzondere onderrichting, memorie of schrifturen aannemen.

2. Het is de raden en de plaatsvervangende raden verboden zich te belasten met de consultatie omtrent en de verdediging van zaken, welke bij hen in behandeling zijn of waarvan zij weten of vermoeden, dat deze door hen behandeld zullen worden. Artikel 29, tweede lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering vindt ten aanzien van deze personen overeenkomstige toepassing.

3. De raden en de plaatsvervangende raden zijn verplicht het geheim te bewaren omtrent de gevoelens, die in de raadkamer zijn geuit.

4. De artikelen 30, 31, 33 — 39 en 42 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering vinden op de raden en de plaatsvervangende raden overeenkomstige toepassing.

Artikel 69. 1. Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven ter uitvoering van het bepaalde in deze paragraaf.

2. De raden en de plaatsvervangende raden in het gerechtshof te 's-Gravenhage genieten vergoeding voor reis- en verblijfkosten en verdere vergoeding volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regelen.

Artikel 70. 1. Van de beslissingen van het gerechtshof staat beroep in cassatie open bij de Hoge Raad der Nederlanden.

2. Artikel 61, tweede, derde en vierde lid, vindt overeenkomstige toepassing.

Artikel 71. Van alle rechterlijke uitspraken het kwekersrecht betreffende wordt door de griffier van het college, door hetwelk die uitspraak werd gedaan, binnen een maand kosteloos een los afschrift gezonden aan de Raad.

AFDELING VII

De inschrijving en aantekening in het Nederlands Rassenregister en de bekendmaking daarvan

Artikel 72. De in dit Hoofdstuk bedoelde inschrijvingen, en aantekeningen krachtens beslissingen, waartegen beroep openstaat, geschieden, zodra op het beroep is beslist of de beroepstermijn verstreken is, zonder dat beroep is ingesteld, dan wel zodra van het beroep afstand is gedaan door een schriftelijke daartoe strekkende kennisgeving aan de Raad.

Artikel 73. In de *Nederlandse Staatscourant* wordt mededeling gedaan van:

a. de in dit Hoofdstuk bedoelde inschrijvingen, met uitzondering van de inschrijvingen ingevolge de artikelen 44 en 47, vierde lid;

b. de aantekeningen ingevolge de artikelen 37, 38, 45, derde lid, 53, tweede lid, 55, eerste lid en 58, eerste lid.

HOOFDSTUK V

Het Kwekersvergoedingenfonds

Artikel 74. 1. Er is een kwekersvergoedingenfonds dat rechtspersoonlijkheid bezit en gevestigd is te 's-Gravenhage:

2. Het kwekersvergoedingenfonds heeft tot doel het uitkeren van de vergoedingen krachtens de artikelen 45 en 90 en van de beloningen krachtens artikel 78.

3. Het bestuur van het kwekersvergoedingenfonds bestaat uit:

- a. één lid-voorzitter;
 - b. drie leden, vertegenwoordigend de kwekers van rassen van de landbouwgewassen genoemd in artikel 90, tweede lid.
 - c. drie leden, vertegenwoordigend de gebruikers van teeltmateriaal van de onder *b* bedoelde rassen.
4. Het lid-voorzitter wordt door Onze Minister benoemd, de overige leden worden benoemd door de daartoe door Onze Minister aangewezen representatieve organisaties van het bedrijfsleven.
5. De inkomsten van het kwekersvergoedingenfonds bestaan uit:
- a. de heffingen, bedoeld in de artikelen 75 en 76;
 - b. eventuele andere inkomsten.
6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften gegeven betreffende de inrichting en het beheer van het kwekersvergoedingenfonds.

Artikel 75. 1. Onze Minister stelt ten behoeve van het kwekersvergoedingenfonds heffingen vast ten laste van degene,

a. op wiens verzoek teeltmateriaal — ander dan oorsprongmateriaal — van de landbouwgewassen genoemd in artikel 90, tweede lid, door de krachtens artikel 93 aangewezen keuringsinstelling tot het verkeer wordt toegelaten, en wel naar maatstaf van de tot het verkeer toegelaten hoeveelheid teeltmateriaal;

b. die landbouwgewassen dan wel door hem aan te wijzen landbouwgewassen of onderdelen daarvan teelt en wel naar maatstaf van de met bedoelde gewassen beteelde oppervlakten.

2. De vaststelling der heffingen geschiedt gehoord het bestuur van het kwekersvergoedingenfonds en de naar het oordeel van Onze Minister daarvoor in aanmerking komende organisaties van kwekers en van telers, handelaren en gebruikers van teeltmateriaal van de landbouwgewassen, genoemd in artikel 90, tweede lid. De beschikking wordt in de *Nederlandse Staatscourant* bekendgemaakt.

3. De in het eerste lid, onder *a*, bedoelde heffing is eveneens verschuldigd door degene, van wie van de betreffende landbouwgewassen ingevolge een licentie krachtens artikel 45, tweede lid, oorsprongmateriaal door de krachtens artikel 93 aangewezen keuringsinstelling tot het verkeer wordt toegelaten.

4. De houder van het kwekersrecht is van het betalen der heffingen over het voor hem tot het verkeer toegelaten teeltmateriaal van het ras en over de door hem daarmee beteelde oppervlakte vrijgesteld.

5. Een gelijke vrijstelling geldt voor hen, die voor de houder van het kwekersrecht van dat ras telen.

Artikel 76. 1. Onze Minister kan daarenboven heffingen vaststellen ten behoeve van het kwekersvergoedingenfonds ten laste van degene, die van de landbouwgewassen, genoemd in artikel 90, tweede lid, teeltmateriaal of andere voortbrengselen dan teeltmateriaal uitvoert.

2. Het bepaalde in het tweede en vierde lid van het vorig artikel is ten deze van overeenkomstige toepassing.

Artikel 77. 1. De inning van de in artikel 75, eerste lid, onder *a*, en derde lid, bedoelde heffingen geschiedt door de keuringsinstelling en van de in artikel 75, eerste lid, onder *b*, en in artikel 76 bedoelde heffingen door de door Onze Minister aan te wijzen lichamen.

2. De geïnde bedragen worden met inachtneming van door Onze Minister vast te stellen regelen onder aftrek van de op de inning vallende kosten verantwoord aan en ter beschikking gesteld van het kwekersvergoedingenfonds.

Artikel 78. Het bestuur van het kwekersvergoedingenfonds kan onder goedkeuring van Onze Minister ter bevordering van de kwekersarbeid in Nederland uit de middelen van het kwekersvergoedingenfonds aan hem, die waardevolle kweekarbeid verricht of verricht heeft met betrekking tot een land-

bouwgewas, genoemd in artikel 90, tweede lid, of die zich voor het instandhouden van een ras, behorende tot een zodanig landbouwgewas, verdienstelijk maakt of heeft gemaakt, beloningen toekennen, voor zover hem voor deze arbeid niet reeds een aanspraak op een vergoeding krachtens de artikelen 45, vijfde lid, of 90, derde lid, toekomt.

HOOFDSTUK VI

De rassenlijsten

Artikel 79. Ten aanzien van door Ons aan te wijzen cultuurgewassen of groepen van cultuurgewassen wordt een rassenlijst aangehouden, waarop worden vermeld de tot die cultuurgewassen behorende rassen en andere groepen van planten, waarvan de teelt in Nederland van belang geacht wordt door een door Ons in te stellen commissie of aan te wijzen instelling.

Artikel 80. Bij de plaatsing van de rassen en de andere groepen van planten op de rassenlijst worden de hoedanigheden en andere gegevens vermeld, waaromtrent voorlichting door de commissie of instelling van belang geacht wordt.

Artikel 81. 1. De plaatsing op en rubricering in de rassenlijst, alsmede de wijziging van de rubricering in en de afvoering van de rassenlijst geschieden, behoudens het bepaalde in artikel 82, ambtshalve door de commissie of instelling.

2. Alvorens tot plaatsing en rubricering, tot wijziging van de rubricering dan wel tot afvoering over te gaan, stelt de commissie of instelling daaromtrent een deskundig onderzoek in of doet deze dit instellen.

3. De commissie of instelling gaat niet tot plaatsing op de rassenlijst, tot overplaatsing in de rubriek: uitsluitend voor uitvoer bestemd dan wel tot afvoering van de rassenlijst over dan na de houder van het kwekersrecht, de toegelaten instandhouder of de kweker van een op grond van artikel 19, tweede lid, ingeschreven ras gehoord, althans behoorlijk opgeroepen te hebben.

Artikel 82. 1. De houder van het kwekersrecht voor een ras, alsmede de kweker van een op grond van artikel 19, tweede lid, ingeschreven ras, kan tot de commissie of instelling een met redenen omkleed verzoek richten tot plaatsing van zijn ras op de rassenlijst.

2. Indien een ras van een landbouwgewas is geplaatst in de rubriek: uitsluitend voor uitvoer bestemd, kan de houder van het kwekersrecht, de toegelaten instandhouder of de kweker van een op grond van artikel 19, tweede lid, ingeschreven ras binnen drie maanden na publicatie van de betreffende uitgave van de rassenlijst aan de commissie een met redenen omkleed verzoek richten tot wijziging van de rubricering van het ras.

3. Alvorens op een verzoek, als bedoeld in het eerste en tweede lid, te beslissen, stelt de commissie of instelling daaromtrent een deskundig onderzoek in of doet deze dit instellen.

4. De commissie of instelling gaat niet tot afwijzing van een verzoek over dan na de verzoeker gehoord, althans behoorlijk opgeroepen te hebben.

Artikel 83. 1. De commissie of instelling doet desverlangd aan degene, die een verzoek, als bedoeld in artikel 82, heeft ingediend, schriftelijk mededeling van de gronden, welke haar geleid hebben tot niet toewijzing van het verzoek.

2. Op verzoek van iedere belanghebbende doet de commissie of instelling schriftelijk mededeling van de gronden, welke haar ertoe geleid hebben een ras of een andere groep van planten af te voeren van de rassenlijst of te plaatsen in de rubriek: uitsluitend voor uitvoer bestemd.

3. Een verzoek, als bedoeld in het tweede lid, moet worden ingediend uiterlijk binnen drie maanden na de publikatie van de uitgave van de betreffende rassenlijst.

Artikel 84. Degene, die een mededeling, als bedoeld in het vorig artikel, heeft ontvangen, kan zich binnen een maand na dagtekening daarvan tot Onze Minister richten bij een met redenen omkleed bezwaarschrift.

2. Onze Minister beslist of en, zo ja, welke wijzigingen in verband met het bezwaarschrift in de rassenlijst zullen worden aangebracht.

3. Onze Minister kan ambtshalve wijzigingen in de rassenlijst doen aanbrengen.

Artikel 85. Onze Minister kan bij in de *Nederlandse Staatscourant* bekend te maken beschikking nadere voorschriften geven met betrekking tot de inrichting, de samenstelling, de rubricering en de publikatie van een rassenlijst, ten aanzien van de in artikel 80 bedoelde gegevens alsmede betreffende de indiening van verzoeken, als bedoeld in de artikelen 82 en 83, en van bezwaarschriften, als bedoeld in artikel 84, het onderzoek en de openbaarmaking van de uitkomsten van het onderzoek.

HOOFDSTUK VII

Het verkeer met teeltmateriaal en de keuringsinstellingen

Afdeling I

Het verkeer met teeltmateriaal

Artikel 86. 1. Onverminderd het recht tot het voeren van een handelsnaam en een merk mag teeltmateriaal van een in het Nederlands Rassenregister ingeschreven ras uitsluitend onder de daarvoor vastgestelde benaming in het verkeer gebracht, verder verhandeld en behoudens het bepaalde in het tweede en derde lid uitgevoerd worden.

2. Indien in enig land voor een ras een andere benaming is voorgeschreven dan de hier te lande vastgestelde benaming, mag teeltmateriaal van dat ras naar dat land slechts worden uitgevoerd onder de aldaar voorgeschreven benaming.

3. Naar andere dan Unie-Statens mag, tenzij het tweede lid van toepassing is, teeltmateriaal van een ingeschreven ras worden uitgevoerd onder een in het land van invoer gebruikelijke benaming, onder toevoeging van de hier te lande ingeschreven benaming.

4. Het gebruik van een ingeschreven benaming voor teeltmateriaal van het ras, waarvoor deze is ingeschreven, is niet in strijd met het recht op een merk en vormt geen onrechtmatig gebruik van een handelsnaam zolang dat gebruik niet bij rechterlijke uitspraak wordt verboden. Een dergelijk verbod kan slechts worden gegeven op grond, dat een derde een recht heeft van oudere datum dan de datum van inschrijving van de benaming, en wordt eerst van kracht nadat een gewijzigde benaming, als bedoeld in artikel 23, is ingeschreven, doch uiterlijk één jaar nadat van de onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak op verzoek van de meest gereede partij in het Nederlands Rassenregister aantekening is gedaan.

5. De vastgestelde benaming of een daarmee overeenstemmend woord mag niet worden gebezigd voor ander teeltmateriaal van hetzelfde of een verwant cultuurgewas.

Artikel 87. 1. Van landbouwgewassen mag uitsluitend teeltmateriaal van daartoe behorende ingeschreven rassen in het verkeer gebracht, verder verhandeld en uitgevoerd worden.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kan ten aanzien van een landbouwgewas worden bepaald, dat het vorige lid niet van toepassing is.

3. Ten aanzien van een tuinbouwgewas kan bij algemene maatregel van bestuur worden bepaald, dat daarvan uitsluitend teeltmateriaal van ingeschreven rassen in het verkeer gebracht, verder verhandeld en uitgevoerd mag worden.

Artikel 88. Onze Minister kan, gehoord de in artikel 79 bedoelde commissie of instelling, bepalen, dat in afwijking van het bepaalde bij of krachtens artikel 87, ook teeltmateriaal van door hem aan te wijzen groepen van planten, welke niet zijn

ingeschreven, in het verkeer gebracht, verder verhandeld en uitgevoerd mag worden.

Artikel 89. 1. Bij algemene maatregel van bestuur kan ten aanzien van een landbouwgewas, waarop artikel 87, eerste lid, van toepassing is, worden bepaald, dat daarvan uitsluitend teeltmateriaal van rassen of andere groepen van planten, welke op de rassenlijst zijn geplaatst, in het verkeer gebracht, verder verhandeld en uitgevoerd mag worden.

2. Ten aanzien van rassen en andere groepen van planten, welke in de rubriek: uitsluitend voor uitvoer bestemd zijn geplaatst, geeft Onze Minister nadere voorschriften betreffende het in het verkeer brengen en verder verhandelen van het teeltmateriaal daarvan.

Artikel 90. 1. Van rassen van de landbouwgewassen, waarvoor een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 93 geldt, mag alleen oorsprongmateriaal in het verkeer gebracht, verder verhandeld en uitgevoerd worden.

2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid mogen van rassen van de landbouwgewassen: aardappel, erwt, gerst, haver, lupine, rogge, stamboom, tarwe, veldboon en vlas ook andere door Onze Minister te bepalen categorieën teeltmateriaal in het verkeer gebracht, verder verhandeld en uitgevoerd worden.

3. De kweker van een op grond van artikel 19, tweede lid, ingeschreven ras heeft over het door derden ingevolge het bepaalde in het tweede lid in het verkeer gebrachte en uitgevoerde teeltmateriaal aanspraak op een vergoeding uit het in Hoofdstuk V bedoelde kwekersvergoedingfonds volgens een door het bestuur van dat fonds onder goedkeuring van Onze Minister vastgesteld tarief.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nog andere landbouwgewassen worden aangewezen, waarvan in afwijking van het eerste lid ook andere door Onze Minister te bepalen categorieën teeltmateriaal in het verkeer gebracht, verder verhandeld en uitgevoerd mogen worden.

Artikel 91. 1. Oorsprongmateriaal van rassen, waarvoor geen kwekersrecht bestaat, behorende tot een krachtens artikel 93 aangewezen landbouwgewas, mag uitsluitend in het verkeer gebracht en uitgevoerd worden door degenen die door de krachtens dat artikel aangewezen keuringsinstelling als instandhouders voor dat ras zijn toegelaten, alsmede door degenen die van deze voor de produktie van oorsprongmateriaal geschikt teeltmateriaal hebben verkregen.

2. De keuringsinstelling kan, indien dit ten aanzien van een ras, als bedoeld in het eerste lid, om kweektechnische redenen noodzakelijk is, één instandhouder aanwijzen. Deze is verplicht onder daartoe door de keuringsinstelling te stellen voorwaarden aan anderen, die daartoe de wens kenbaar maken, voor de produktie van oorsprongmateriaal geschikt teeltmateriaal te verstrekken. De voorwaarden behoeven de goedkeuring van Onze Minister.

3. Oorsprongmateriaal van een op grond van artikel 19, tweede lid, ingeschreven ras mag uitsluitend in het verkeer gebracht en uitgevoerd worden door de kweker, alsmede door degenen, die van deze voor de produktie van oorsprongmateriaal geschikt teeltmateriaal hebben verkregen.

Artikel 92. Teeltmateriaal van een groep van planten, dat ingevolge het bepaalde in de voorgaande artikelen niet tot het verkeer is toegelaten, mag niettemin voor beproeving in het verkeer gebracht en uitgevoerd worden door of namens degene, die de groep van planten, waartoe het teeltmateriaal behoort, door eigen kweekarbeid heeft tot stand gebracht, voor zover dit door de krachtens artikel 93 aangewezen keuringsinstelling is toegelaten.

Afdeling II

De keuringsinstellingen

Artikel 93. 1. Bij algemene maatregel van bestuur kan ten aanzien van een cultuurgewas worden bepaald, dat het bedrijfsmatig voortbrengen, bewaren en bewerken, anders dan voor

gebruik in eigen bedrijf, en het bedrijfsmatig in het verkeer brengen, verder verhandelen, invoeren, uitvoeren en ten uitvoer aanbieden van teeltmateriaal dan wel het bedrijfsmatig doen verrichten van deze handelingen uitsluitend is toegestaan aan hem, die is aangesloten bij een in de algemene maatregel van bestuur voor dat cultuurgewas aangewezen keuringsinstelling.

2. Bij de in het vorige lid bedoelde algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald, dat voor de toepassing daarvan met teeltmateriaal worden gelijkgesteld zaden, welke niet bestemd zijn om door middel van uitzaai voor de teelt van gewassen te dienen.

3. Onze Minister is bevoegd in door hem te bepalen gevallen of groepen van gevallen van het krachtens het eerste lid bepaalde ontheffing of vrijstelling te verlenen.

Artikel 94. Om voor aanwijzing als keuringsinstelling in gevolge het vorig artikel in aanmerking te komen is vereist:

1°. dat de keuringsinstelling blijkens haar statuten:

a. ten doel heeft door middel van keuringen te bevorderen, dat betrouwbaar teeltmateriaal in het verkeer gebracht, verder verhandeld en uitgevoerd wordt;

b. niet werkzaam is met het oogmerk om winst te behalen;

c. een bestuur heeft, waarin de belanghebbenden of de groepen van belanghebbenden genoegzaam vertegenwoordigd zijn;

2°. dat de statuten van de keuringsinstelling bepalen, dat:

a. de statuten en algemeen geldende voorschriften zomede hun wijzigingen en de intrekking daarvan, alvorens van kracht te zijn, de goedkeuring behoeven van Onze Minister;

b. de benoeming van de voorzitter van het bestuur geschiedt door Onze Minister, gehoord het bestuur van de keuringsinstelling;

c. op daartoe strekkende aanvraag een ieder als aangeslotene wordt toegelaten;

d. bij niet nakoming door een aangeslotene van enige bij de statuten of de onder *a* bedoelde algemeen geldende voorschriften opgelegde verplichting een of meer der navolgende maatregelen kunnen worden opgelegd: berisping, geldboete tot ten hoogste tienduizend gulden, het stellen van de aangeslotene onder verscherpte controle te zijnen laste voor ten hoogste twee jaren en openbaarmaking van de tuchtbeschikking; indien een aangeslotene in de periode van vijf jaren onmiddellijk voorafgaande aan het niet nakomen van enige verplichting als bovenbedoeld, hetzij onder verscherpte controle werd gesteld te zijnen laste, hetzij aan hem tweemaal een geldboete werd opgelegd, kan deze voor ten hoogste drie jaren worden geschorst;

e. de aangeslotenen met betrekking tot andere dan de onder *g* bedoelde besluiten van een der organen van de keuringsinstelling binnen een maand na de dagtekening van de mededeling van zodanige besluiten beroep openstaat bij een Raad van Beroep, waarvan de samenstelling en de werkwijze worden geregeld in een reglement van beroep; onder besluiten worden niet begrepen algemeen geldende voorschriften;

f. de voorzitter en overige leden van de Raad van Beroep alsmede de secretaris worden benoemd door Onze Minister;

g. aan de aangeslotenen met betrekking tot de bij de keuring genomen beslissingen beroep openstaat bij een Commissie van Beroep inzake Keuringen;

h. de keuringsinstelling zich onderwerpt aan Rijkstoezicht, uit te oefenen vanwege Onze Minister volgens door deze te stellen regelen, en zich verplicht ten behoeve van het welslagen daarvan alle inlichtingen te verstrekken en alle medewerking te verlenen;

i. de met het uitoefenen van Rijkstoezicht belaste ambtenaren recht van toegang hebben tot de vergaderingen van het bestuur en van het dagelijks bestuur en hiervoor steeds een uitnodiging ontvangen, vergezeld van alle stukken.

Artikel 95. Op de keuringsinstelling wordt Rijkstoezicht uitgeoefend vanwege Onze Minister volgens door deze te stellen

regelen. Zij is verplicht ten behoeve van het welslagen daarvan alle inlichtingen te verstrekken en alle medewerking te verlenen.

Artikel 96. 1. Over de in artikel 94, onder 2°, sub *e*, bedoelde besluiten van een der organen van de keuringsinstelling oordeelt bij uitsluiting de in dat artikel bedoelde Raad van Beroep.

2. De uitspraken van de Raad van Beroep hebben de kracht van bindend advies.

Artikel 97. 1. Onverminderd de bevoegdheid van productieschappen en bedrijfsschappen is de keuringsinstelling ten aanzien van de cultuurgewassen, waarvoor zij is aangewezen, bevoegd voorschriften te geven met betrekking tot:

a. de gezondheid, de zuiverheid en de kwaliteit van het teeltmateriaal;

b. de sortering, de classificatie, de verzorging, de verpakking, de verlading en de aanduiding van het teeltmateriaal, voor zover verband houdende met de onder *a* genoemde onderwerpen;

c. het gebruik van de op het teeltmateriaal betrekking hebbende bescheiden en kentekenen, welke bij het verrichten van een of meer der in het eerste lid van artikel 93 genoemde handelingen moeten worden gebezigd;

d. de technische inrichting en administratie van het bedrijf alsmede de technische bedrijfsvoering;

e. het toezicht op de naleving van de onder *a*, *b*, *c* en *d* bedoelde voorschriften en de keuring van het teeltmateriaal.

2. Voor zover de in het vorig lid, onder *a*, *b*, *c* en *d*, bedoelde voorschriften betrekking hebben op de uitvoer, kan Onze Minister bepalen, dat het toezicht op de naleving daarvan bij een door hem aan te wijzen instantie berust.

3. De in het eerste lid, onder *a*, *b* en *c*, bedoelde voorschriften kunnen wegens strijd met het algemeen belang door Onze Minister worden geschorst voor een bepaalde tijd welke, behoudens verlenging, niet meer bedraagt dan zes maanden, dan wel worden vernietigd.

4. Voor zover geen keuringsinstelling is aangewezen of deze niet of niet voldoende voorziet of kan voorzien in voorschriften, als bedoeld in het eerste lid, kan daarin worden voorzien bij of krachtens algemene maatregel van bestuur.

5. Een algemene maatregel van bestuur uitgevaardigd in het geval, bedoeld in het vierde lid, wordt ingetrokken, voor zover door de krachtens artikel 93 aangewezen keuringsinstelling terzake voorschriften worden gesteld en deze de goedkeuring van Onze Minister hebben verworven.

Artikel 98. 1. De keuringsinstelling weigert aan een bij haar aangeslotene de toelating tot het verkeer en verbiedt de verdere verhandeling van teeltmateriaal, ten aanzien waarvan zij heeft vastgesteld, dat dit niet behoort tot een groep van planten, als hoedanig het wordt aangeboden, of dat dit overigens niet voldoet aan de krachtens artikel 97 gegeven voorschriften.

2. In bijzondere door hem te bepalen gevallen of groepen van gevallen kan Onze Minister, al dan niet onder door hem te stellen voorwaarden, ontheffing of vrijstelling verlenen van krachtens artikel 97 gegeven voorschriften.

3. Indien op grond van de door een aangeslotene gevolgde werkwijze en de resultaten daarvan gebleken is, dat de voortbrenging, bewaring en bewerking van teeltmateriaal niet op voldoende vakkundige wijze geschiedt, kan de keuringsinstelling bij de aangeslotene de keuring van teeltmateriaal telkens voor ten hoogste drie jaren opschorten.

Artikel 99. Onze Minister stelt de krachtens deze wet voorgeschreven merken, tekenen, bewijsstukken en plombes vast.

HOOFDSTUK VIII

Overleg met het bedrijfsleven

Artikel 100. Alvorens Ons de voordracht tot een algemene maatregel van bestuur, als bedoeld in de artikelen 3, 4, 19, 45, 87, 89, 90 en 93, dan wel tot wijziging of intrekking van een zodanige algemene maatregel van bestuur wordt gedaan, worden de door Onze Minister aan te wijzen lichamen, als bedoeld in artikel 66 van de Wet op de bedrijfsorganisatie, en andere organisaties, welke belangen geacht kunnen worden in belangrijke mate bij het te regelen onderwerp te zijn betrokken, in de gelegenheid gesteld over het ontwerp daarvan hun mening kenbaar te maken.

HOOFDSTUK IX

Straf- en slotbepalingen

Artikel 101. 1. Indien in enig burgerlijk- of strafgeding de beslissing afhangt van de vaststelling, als welk ras een groep van planten moet worden aangemerkt, wordt de Raad hierover gehoord. Het advies van de Raad bevat de gronden, waarop het rust.

2. De Raad behandelt zaken, als bedoeld in het eerste lid, bij voorrang boven alle andere zaken.

Artikel 102. 1. Opzettelijk handelen in strijd met het bepaalde bij of krachtens de artikelen 41, 42, 86, 87, 89—91, 93 en 97, vierde lid, is een misdrijf.

2. Handelen in strijd met het bepaalde bij of krachtens de artikelen 41, 42, 86, 87, 89—91, 93 en 97, vierde lid, is een overtreding.

Artikel 103. In artikel 1 van de Wet op de economische delicten wordt onder 3°, sub *l*, in plaats van „het Kwekersbesluit 1941 (*Verordeningenblad* 1942, 8)” gelezen: de artikelen 41, 42, 86, 87, 89-91, 93 en 97, vierde lid, van de Zaaizaad- en Plantgoedwet.

Artikel 104. Ingeval niet-nakoming van een verplichting, als bedoeld in artikel 94, onder 2°, sub *d*, tevens een economisch delict oplevert, beslist de officier van justitie, na overleg

met de keuringsinstelling, of de overtreding al dan niet tuchtrechtelijk door de keuringsinstelling zal worden afgedaan.

Artikel 105. 1. Deze wet kan worden aangehaald als Zaaizaad- en Plantgoedwet.

2. Zij treedt in werking op een bij of krachtens de wet te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Landbouw en Visserij,

De Minister van Justitie,

De Staatssecretaris van Algemene Zaken,